

Μην πηγαίνετε στα νοσοκομεία αν υποψιάζεστε κορονοϊό

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ Σελ.: 7

Ημερομηνία έκδοσης: 01-03-2020

Επιφάνεια: 360.72 cm² **Αρθρογράφος:**

Κυκλοφορία: 0

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Μην πηγαίνετε στα νοσοκομεία αν υποψιάζεστε κορονοϊό

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟΝ **ΕΟΔΥ** ΣΤΟ ΤΗΛ. 210-5212054, ΓΙΑ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΟΔΗΓΙΕΣ - ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Δεν υπάρχει ένδειξη συνεχιζόμενης μετάδοσης του νέου κορονοϊού στην κοινότητα στην Ελλάδα και δεν κρίνεται απαραίτητη η αναστολή άλλων μαζικών συγκεντρώσεων, εκτός των καρναβαλικών, υπογραμμίζουν οι ειδικοί επιστήμονες.

Τονίζουν δε, ότι η αναστολή λειτουργίας των σχολείων θα επαναξιολογηθεί άμεσα.

Οι επιστήμονες συστήνουν ψυχραιμία και τονίζουν ότι οι άνθρωποι που έχουν έρθει από πληγείσες από τον κορονοϊό περιοχές και εμφανίζουν συμπτώματα κρυολογήματος, βήχα, πυρετό, καταρροή, πονόλαιμο, θα πρέπει να επικοινωνούν με τον **Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας** (210-5212054), για να λάβουν οδηγίες. Επαναλαμβάνουν ότι δεν θα πρέπει μόνοι τους να πηγαίνουν στα **νοσοκομεία**, διότι υπάρχει κίνδυνος διασποράς του ιού. Πάντως, όπως αναφέρεται, τα **νοσοκομεία** προχωρούν στην εφαρμογή συστήματος διαλογής των ασθενών, ενώ προγραμματίζεται και η λειτουργία τετραψήφιου αριθμού στον **ΕΟΔΥ**, προκειμένου να απευθύνονται οι πολίτες.

Παράλληλα για τα επιβεβαιωμένα κρούσματα, τονίζουν ότι συνεχίζεται η επίπονη διαδικασία της ιχνηλάτησης των επαφών τους και η παρακολούθηση της υγείας των στενών επαφών τους. Με βάση αλγόριθμο που έχει το Υπουργείο Υγείας και ο **Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας** διαχωρίζονται σε υψηλού κινδύνου επαφές και χαμηλού κινδύνου επαφές. Παραδείγ-

ματος χάριν, κάποιοι που έχουν βρεθεί σε ένα δωμάτιο περισσότερο από 15 λεπτά, και έχουν έρθει σε πολύ κοντινή επαφή, έχουν δώσει χειραψία, μια αγκαλιά, με κάποιον άνθρωπο που έχει διαγνωστεί με τη νόσο, θεωρούνται στενές επαφές και υψηλού κινδύνου επαφές. Σε αυτούς τους ανθρώπους έχει απόλυτη σημασία να περιορίζονται για 14 ημέρες, να παρακολουθούν την υγεία τους, και εάν εμφανίσουν συμπτώματα να ειδοποιούν τις αρχές. Αυτοί οι άνθρωποι είναι σημαντικό να περιορίζονται κατ' οίκον. Προετοιμαζόμαστε για την επόμενη φάση λένε οι επιστήμονες, και αυτή είναι η εκτεταμένη διασπορά στην κοινότητα, όπου δεν υπάρχει σαφής πηγή προέλευσης του ιού.

Παρά το γεγονός ότι παγκοσμίως τα περισσότερα κρούσματα αφορούν άτομα με συγκεκριμένο επιδημιολογικό ιστορικό έκθεσης, ή ταξίδι σε συγκεκριμένες περιοχές, η επιδημία επεκτείνεται σε όλο και περισσότερες χώρες, και παρουσιάζονται όλο και περισσότερο φαινόμενα μετάδοσης στην κοινότητα, όπου δεν υπάρχει σαφής πηγή προέλευσης. Επαναλαμβάνουν δε, ότι δεν κολλάει κάποιος κορονοϊό επειδή θα ακουμπήσει κάτι, αλλά επειδή στη συνέχεια θα φέρει τα χέρια του στο στόμα, τη μύτη τα μάτια. Γι' αυτό υπογραμμίζουν τα ατομικά μέτρα υγιεινής: συχνό και σχολαστικό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι, νερό ή αλκοολούχο διάλυμα, αποφυγή επαφών με άτομα που παρουσιάζουν συμπτώματα κρυολογήματος.

«Στηρίζουμε τη Δημόσια Υγεία»

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΡΕΝΑΣ ΚΑΡΑΛΑΡΙΩΤΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ 5ης ΥΠΕ

Επίσκεψη και συνάντηση εργασίας με τον διοικητή της 5ης ΥΠΕ κ. Φώτης Σερέτη πραγματοποιήσε η επικεφαλής της μείζονος αντιπολίτευσης στον Δήμο Λαρισαίων κα Ρένα Καραλαριώτου. Οι δύο πλευρές είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν για όλα τα μεγάλα θέματα στον χώρο της υγείας που αντιμετωπίζει η πόλη της Λάρισας και να ανταλλάξουν απόψεις. Αμέσως μετά τη συνάντηση η κα Καραλαριώτου δήλωσε:

"Είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για όλα τα σοβαρά θέματα με τον κ. Σερέτη, τον οποίο και ευχαριστώ για την άψογη συνεργασία. Έθεσα το θέμα των απαραίτητων προσλήψεων σε νοσηλευτικό και **ιατρικό προσωπικό** καθώς και το ζήτημα που έχει προκύψει με τη μετατροπή του Πανεπιστημιακού σε ΝΠΙΔ. Ο διοικητής με διαβεβαίωσε πως αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει κάποια ειλημμένη απόφαση και ως εκ τούτου είναι πρόωπο να γίνει η όποια κουβέντα. Ο κ. Σερέτης με διαβεβαίωσε πως είναι στην πρόθεση του υπ. Υγείας να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που θα διαφυλάξουν την εύρυθμη λειτουργία των ιδρυμάτων υγείας της πόλης.

Σε μια χρονική στιγμή που η απειλή του κορονοϊού τείνει να δημιουργήσει μεγαλύτερη ανησυχία από την προβλεπόμενη, θα ήθελα να τονίσω πως το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της Λάρισας είναι αξιόμαχο και ικανό να αντιμετωπίσει οποιονδήποτε κίνδυνο, αρκεί οι πολίτες να είναι ενημερωμένοι και να συμβουλευτούνται τη γνώμη των ειδικών. Η δημοτική μας παράταξη είναι σταθερά υπέρ του δημόσιου συστήματος υγείας. Θέλουμε όλοι οι πολίτες να αισθάνονται ασφαλείς ότι σε κάθε πρόβλημα υγείας που θα προκύψει, θα τύχουν υψηλής ποιότητας περίθαλψης μέσα από το δημόσιο σύστημα υγείας. Η παράταξή μας θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον χώρο της υγείας καθώς για μας αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα». Την κα Καραλαριώτου συνόδευε ο δημοτικός σύμβουλος κ. Αθανάσιος Μαμάκος.

Τέσσερα στάδια μετάδοσης

Στο ερώτημα εάν η χώρα μας έχει μπει στην «κόκκινη ζώνη» ή πόσο απέχει από το να ενταχθεί σε αυτήν ο αναληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής του ΕΚΠΑ **Δημήτρης Παρασκευής** διευκρινίζει στο «Βήμα»: «Τα στάδια μετάδοσης μιας μολυσματικής νόσου είναι τέσσερα: η κατάσταση που αφορά απουσία κρουσμάτων, η κατάσταση που αφορά σποραδικά κρούσματα που δεν αχτιζείται με τοπική διασπορά (π.χ. δευτερογενείς μεταδόσεις στην κοινότητα, όπως η παρούσα κατάσταση στην Ελλάδα αναφορικά με τον κορωνοϊό), η τρίτη κατάσταση αφορά την επιδημική, όταν δηλαδή έχουμε εκτεταμένη διασπορά στην κοινότητα (π.χ. η κατάσταση στην Ιταλία) και η κατάσταση μετά την επιδημία. Και προσθέτει: «Σε όλες τις παραπάνω καταστάσεις έχει σημασία ο αριθμός και ο τρόπος διασποράς της νόσου και, επίσης, μπορεί να εφαρμοστούν παρεμβάσεις για να περιοριστούν τη διασπορά το μολυσματικού παράγοντα».

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Την περασμένη εβδομάδα η Ελλάδα δεν εντάχθηκε στον παγκόσμιο χάρτη των πληγέντων χωρών, αλλά και στην «κόκκινη λίστα» των κρατών που ανοίγουν νέους δρόμους στην κυκλοφορία του SARS-CoV-2, με αποτέλεσμα να αποτελεί αρετηρία πιθανής μετάδοσης σε μια άλλη «καθαρή» γεωγραφική περιοχή ανά την υφήλιο.

Ο συναγεμός εν τούτοις παραμένει χαμηλός όσο παραμένει περιορισμένος ο αριθμός των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων. Η πιθανότητα ωστόσο μιας αιφνίδιας και ταχείας εξάπλωσης του Covid-19 μοιραία θα οδηγήσει σε εικόνες όπως αυτές που προβλήθηκαν από τη γειτονική Ιταλία και τη μακρινή Κίνα, με τους δρόμους άδειους και τους κατοίκους υπό περιορισμό στα σπίτια τους.

Θωρακίζεται η χώρα μπροστά στο ενδεχόμενο εφιαλτικών σεναρίων

Σε ένα ακόμη πιο εφιαλτικό σενάριο το κράτος θα επιτάξει εγκαταλελειμμένα ξενοδοχεία, όπου εκεί θα «εισάγονται» τα επιβεβαιωμένα κρούσματα, ώστε να απομονώνονται από την κοινότητα. Μία ακόμη εκδοχή που αφορά τα hotspots είναι η χρήση πλοίων **νοσοκομείων**, σε περίπτωση που εκδηλωθούν εκεί κρούσματα.

«Ο ιός δεν σέβεται σύνορα»

«Παρά τα μέτρα εντοπισμού των εισαγωγών που ξεκίνησαν για να περιοριστεί η περαιτέρω εξάπλωση, εξακολουθούν να υπάρχουν εξαγωγές και αυξανόμενος αριθμός σποραδικών περιπτώσεων σε χώρες της ΕΕ. Η πιθανότητα περαιτέρω μετάδοσης θεωρείται μέτρια έως υψηλή. Υπάρχει αβεβαιότητα όσον αφορά πολλούς απόβλεπτες παράγοντες σε μια κατάσταση που βρίσκεται σε εξέλιξη: προεξοικονομούν οι επιστήμονες του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC). Ο Έλληνας καθηγητής Παθολογίας-Λοιμωξών κ. Σωτήρης Τσιόδρας συνύψισε πριν από λίγες ημέρες των αξιολόγηση κινδύνου των ευρωπαϊκών συναδέλφων

του (όπως παρατίθεται παραπάνω) σε μία φράση: «Ο ιός αυτός δεν σέβεται τα σύνορα».

Εκτοτε, με τον ίδιο επικεφαλής, η Επιτροπή Αντιμετώπισης Εκτακτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμωγώνους Παράγοντες που όρισε η ηγεσία του υπουργείου Υγείας επιχειρεί να σπάσει την αλυσίδα των κάθεται μεταδόσεων και συνεπακόλουθα να βάλει φρένο στη ραγδαία εξάπλωση της νόσου Covid-19 στην ελληνική επικράτεια.

Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε η παύση των τριήμερων καρναβαλικών εκδηλώσεων, με τον κ. Τσιόδρα να διευκρινίζει ότι η απόφαση αυτή ελήφθη για επιδημιολογικούς λόγους που αφορούν «το εύρος της διασποράς στο σύνολο της επικράτειας», καθώς συγχρωτισμός στους δρόμους των μεγάλων πόλεων θα δημιουργούσε επιπλέον διακλαδώσεις επιτρέποντας την ελεύθερη κυκλοφορία του νέου κορωνοϊού σε κάθε σημείο της χώρας, με σχήμα το οποίο χιλιάδες ταξιδιώτες που θα συμμετείχαν στους εορτασμούς.

Αντίστοιχα, μήκτε φρένο στις εκπαιδευτικές εκδρομές στο εξωτερικό.

Για τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού αλλάζει το επισκεπτήριο στους ασθενείς – Προσλήψεις στα νοσοκομεία – Αναβάλλονται οι καρναβαλικές εκδηλώσεις – Φρένο στις εκδρομές στο εξωτερικό – Εφόσον προκύψει ανάγκη, θα γίνει προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας σε δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις, θέατρα, κινηματογράφους εστιατόρια κ.ά.

Τι θα συμβεί στη χειρότερη περίπτωση

Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) που εξέδωσε η κυβέρνηση προετοιμάζει τη χώρα για το χειρότερο πιθανό σενάριο. Ετσι, με στόχο τον περιορισμό της διάδοσης του ιού, προβλέπεται προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας – εφόσον προκύψει ανάγκη – σε θέατρα, κινηματογράφους, χώρους αθλητικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, καταστήματα υγειονομικού

ενδιαφέροντος, ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, καθώς και γενικά χώρους συνάθροισης κοινού. Επίσης, στην προσωρινή επιβολή μέτρων συμπεριλαμβάνεται και ο περιορισμός της κυκλοφορίας μέσω μεταφοράς εντός της επικράτειας. Η υποχρεωτική υποβολή σε διαγνωστικές εξετάσεις, φαρμακευτική αγωγή και νοσηλεία ή περιορισμό κατά τη ναύκληση πλοίων, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν

μέτρο που προβλέπεται.

Νέα διάσταση στο Μεταναστευτικό

Εν το μεταξύ, η εισβολή του κορωνοϊού – εκτός από τη χώρα μας – στο Ιράν και στο Αφγανιστάν δίνει νέα διάσταση και στο μεταναστευτικό θέμα, αποτελώντας ένα ακόμα πιεστικό «crash test» για την κυβέρνηση καθώς αυξανόμενοι οι πιθανότητες ο SARS-CoV-2 να περάσει στα ήδη επιβαρυνμένα hotspots. Για το εφιαλτικό αυτό σενάριο η κυβέρνηση έχει ήδη λάβει ένα πρώτο μέτρο αναβαθμίζοντας τον έλεγχο των συνόρων σε στεριά και θάλασσα. Πάνω στα υπουργικά γραφεία και έτοιμο προς ενεργοποίηση, εφόσον κριθεί αναγκαίο, είναι και το σχέδιο ενεργοποίησης των πλοίων νοσοκομείων, ώστε έπειτα από εκδήλωση της νόσου Covid-19 σε πρόσφυγες και μετανάστες οι ασθενείς να απομονωθούν στη θάλασσα, καθώς στην αντίθετη περίπτωση μπορεί να προκαλέσουν «ανάφλεξη» κρουσμάτων στα νησιά. Το ίδιο σχέδιο συνεπακόλουθα προβλέπει τη μετατροπή στρατιωτικών οχηματαγών σε πλωτά νοσοκομεία ή τη ναύκληση πλοίων, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν

επαρκή αριθμό καμπίνας για την όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική απομόνωση των κρουσμάτων.

Τα νέα μέτρα για τα νοσοκομεία

Με γνώμονα την διασφάλιση της προφύλαξης των νοσηλευόμενων ασθενών που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες το υπουργείο Υγείας απέστειλε προς τις Περιφέρειες (ΥΠΕ) οδηγίες για το επικεπτήριο και την παραμονή συνοδών ασθενών στα νοσοκομεία της χώρας. Πιο συγκεκριμένα, για τους νοσηλευόμενους ασθενείς με ογκολογικά, αιματολογικά ή άλλα νοσήματα που προκαλούν ανοσοκαταστολή (συγγενή ή επίκτητη, λόγω φαρμακευτικής αγωγή ή χρόνιο νοσήματος), τα μέτρα που λαμβάνονται είναι τα εξής: Κατάργηση του επικεπτηρίου και όπου κρίνεται αναγκαίο, να υπάρχει ένας συνοδός στον οποίο θα δίδεται ειδική άδεια. Επιπλέον, οι συνοδοί θα πρέπει να είναι ενήμεροι για την εφαρμογή των προφυλάξεων επαφής (απολύμανση χεριών, χρήση μάσκας κ.ο.κ.). «Απαγορευτικό» θα ισχύει εφεξής για τους συνοδούς που παρουσιάζουν οποιοδήποτε

Προληπτική απολύμανση σε σχολείο της Θεσσαλονίκης. Για την προστασία του κάθε ανθρώπου από μόλυνση από τον ιό όμως τα ατομικά μέτρα προστασίας είναι απαραίτητα

ΦΩΤΟ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΕΡΒΕΡΑΚΗΣ

σύμπτωμα ενδεικτικό λοίμωξης τους ανώτερου αναπνευστικού (πυρετό, βήχα, ρινική καταρροή κ.τ.λ.).

Εν τω μεταξύ, ο **ΕΟΔΥ** απήλυθε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε 30 γιατρούς, νοσηλευτές, διοικητικό προσωπικό και νομικούς ώστε να καλύψουν επιτακτικές ανάγκες του Οργανισμού, ενώ σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες την ερχόμενη εβδομάδα θα ακολουθήσει ένα ακόμη κάλεσμα σε ακόμη 300 ενδιαφερόμενους αντίστοιχων ειδικοτήτων, με στόχο την ενδυνάμωση των **νοσοκομείων** αναφοράς και τη στελέχωση των **Μονάδων Εντατικής Θεραπείας**.

Οι Έλληνες επιστήμονες σε συνεργασία με τους συνα-

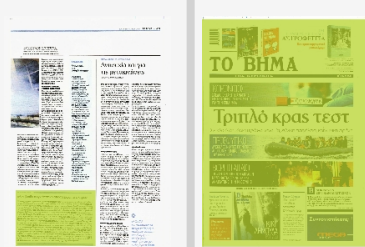
δέλφους τους παγκοσμίως αξιολογούν διαρκώς τα διεθνή επιδημιολογικά δεδομένα, προετοιμάζοντας τη χώρα για πιθανή εκτεταμένη διασπορά του SARS CoV-2. Σε περίπτωση που εξελιχτεί πάντως το χειρότερο σενάριο, οι ίδιοι εκτιμούν ότι ο νέος κορωνοϊός θα λάβει διαστάσεις όπως αυτές της εποχικής γρίπης.

Ξεχωριστή υποδοχή σε ειδικά εξεταστήρια

Συνεπώς, όσοι εκδηλώνουν ύποπτα συμπτώματα θα πρέπει να παραμένουν στο σπίτι ακολουθώντας τις οδηγίες των γιατρών τους, ενώ μόνο τα βαριά περιστατικά θα νοσηλεύονται – σύμφωνα με το πρωτόκολλο – στα **νοσοκομεία** αναφοράς.

Είναι σημαντικό δε να σημειωθεί ότι ήδη σε όλα τα κεντρικά **νοσοκομεία**, ιδιωτικά και δημόσια, έχουν δημιουργηθεί ειδικά εξεταστήρια (τύπου container), δεδομένου ότι χώρος ξεχωριστής υποδοχής και διαλογής των ατόμων που αναφέρουν ταξιδιωτικό ιστορικό στη Βόρεια Ιταλία αποτελεί μία ακόμη ασπίδα προστασίας έναντι της διασποράς του ιού εντός των δομών Υγείας. Εν τω μεταξύ, έμφαση στα ατομικά μέτρα προστασίας δίνει ο καθηγητής Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής του ΕΚΠΑ, **Δημήτρης Παρασκευής**, σημειώνοντας ότι «είναι σημαντικό για την προστασία του κάθε ανθρώπου από μόλυνση με τον ιό, ακόμα και αν εφαρμόζονται παρεμβάσεις στην κοινότητα. Για παράδειγμα, ακόμα και αν δεν πραγματοποιηθούν οι καρναβαλικές εκδηλώσεις, είναι σημαντικό να τηρούμε τα ατομικά μέτρα προστασίας γιατί ανά πάσα στιγμή υπάρχει ο κίνδυνος να μολυνθούμε με τον ιό».

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 19 Ημερομηνία έκδοσης: 01-03-2020
Επιφάνεια: 143.93 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 55380
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η ΑΛΛΗ ΟΨΗ

«Δεν βοηθά η προληπτική αποστείρωση της χώρας»

Η ανενόχλητη κυκλοφορία του ιού στον παγκόσμιο χάρτη δημιούργησε ανησυχία που εξελίχθηκε σε αγωνία, όταν ο νέος κορωνοϊός... προσγειώθηκε στη Θεσσαλονίκη. Οι ουρές στα σουπερμάρκετ και στα φαρμακεία αποτελούν μία πρώτη ένδειξη για το τι θα ακολουθήσει σε περίπτωση που «φωλιάσει» το αίσθημα της ανασφάλειας. Υπό το πρίσμα αυτό, η είσοδος του SARS-CoV-2 στη χώρα μας που έφερε την παύση των καρναβαλικών εκδηλώσεων έχει σηκώσει παράλληλα κύμα αντιδράσεων που αντανακλαστικά εκφράστηκε πρώτα από δημάρχους και εμπόρους. «*Προχθές το CDC στις ΗΠΑ, που είναι ο ανώτατος χειρισμός για τις νόσους, ανακοίνωσε ότι την Αμερική την απασχολεί όχι το εάν αλλά το πότε. Και κατέληξε ότι η ζημία πρέπει να περιοριστεί στα δισ. και όχι στα τρισ.*» σημειώνει στο «Βήμα» ο καθηγητής Καρδιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Δημήτρης Κρεμασπινός**. Ο ίδιος δε, εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με το μέτρο της απαγόρευσης των καρναβαλικών εκδηλώσεων, επιμένοντας ότι ο συγχρωτισμός που θα δημιουργηθεί στα εστιατόρια, στις καφετέριες και στα μπαρ είναι εξίσου – αν όχι περισσότερο – προβληματικός για πιθανή εξάπλωση του ιού. Αλλωστε, και έως το βράδυ της Παρασκευής τα 37 προγραμματισμένα λεωφορεία από το Κιάτο για την Πάτρα εμφάνιζαν 100% πληρότητα ενώ στις ηλεκτρονικές κρατήσεις του ΚΤΕΛ Αχαΐας οι ακυρώσεις δεν ξεπερνούσαν το 20%. «*Η προληπτική αποστείρωση της χώρας δεν βοηθά, αντιθέτως εντείνει το αίσθημα της αβεβαιότητας, ενώ εγκυμονεί κίνδυνος να πληγεί ο τουρισμός*» προσθέτει ο κ. Κρεμασπινός, ο οποίος υπενθυμίζει ότι «*η Ελλάδα είχε διαχειριστεί άρτια την πανδημία του 2009, με ψυχραιμία και πάντα με γνώμονα την προάσπιση της δημόσιας υγείας*».

Η Δημόσια Υγεία στον 21ο αιώνα

Η επιδημία του κορωνοϊού ανέδειξε για μία ακόμα φορά την ιδιαίτερη αξία του τομέα της Δημόσιας Υγείας στην πρόασηψη της υγείας. Οι επιδημίες, που αποτέλεσαν διεθνώς τις μεγαλύτερες απειλές για την υγεία, καταπολεμήθηκαν κυρίως με πολιτικές Δημόσιας Υγείας, οι οποίες όμως υποβαθμίστηκαν τις τελευταίες δεκαετίες σε χώρες με ασθενέστερα συστήματα υγείας, όπως στη χώρα μας. Για τον λόγο αυτόν, το νομοσχέδιο για τη Δημόσια Υγεία το οποίο τέθηκε πρόσφατα σε δημόσια διαβούλευση αποτελεί θετικό βήμα για την ενίσχυση του τομέα της Δημόσιας Υγείας, παρά το γεγονός ότι είναι ελλιπές, αποσπασματικό και, κυρίως, δεν συνάδει επαρκώς με τις σύγχρονες διεθνείς αντιλήψεις και προδιαγραφές για την οργάνωση και άσκηση της Δημόσιας Υγείας. Η σύγχρονη Δημόσια Υγεία, η οποία αποτελεί στρατηγική επιλογή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) και έχει υιοθετηθεί απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, βασίζεται πρωτίτως σε ορισμένες βασικές αξίες, όπως είναι αυτές της ισότητας, της προσβασιμότητας, της αλληλεγγύης και της βιω-

Γιάννης Τσούρος, Άγις Τσούρος

Εκτός από τον ρόλο του κράτους, η προσπάθεια αναβάθμισης της Δημόσιας Υγείας απαιτεί τη στήριξη ευρύτερων κοινωνικών δυνάμεων, οι οποίες είναι σε θέση να υπερβαίνουν τους γραφειοκρατικούς περιορισμούς και τις διοικητικές αδυναμίες του υπουργείου Υγείας

σιμότητας, καθώς και σε αρχές όπως της διακυβερνητικής πολιτικής και της συμμετοχής του πολίτη. Αυτές οι αξίες και οι αρχές δεν αναφέρονται ρητά στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Το σχέδιο νόμου αγνοεί βασικές λειτουργίες της Δημόσιας Υγείας, υποβαθμίζει τη διατομεακή και πολιτική της διάσταση, που αποτελούν τη βάση οργάνωσης και επεμβάσεων της Δημόσιας Υγείας σήμερα, και συμπτύσσει εννοιολογικά τρεις διακριτές λειτουργίες της, της Πρόληψης (Prevention), της Προστασίας (Protection) και της Προαγωγής Υγείας (Health Promotion). Η αναγκαία αυτή διάκριση δεν γίνεται από τον προτεινόμενο νόμο, με αποτέλεσμα να δίνεται μονομερής έμφαση στην παραδοσιακή Πρόληψη (πρωτογενής για διατροφή κ.ά., δευτερογενής για προσυμπτωματικό έλεγχο). Η μη αναγνώριση της Προστασίας ως πεδίου της Δημόσιας Υγείας υποβαθμίζει σημαντικούς τομείς που αφορούν την περιβαλλοντική υγιεινή, την ασφάλεια τροφίμων, την οδική ασφάλεια, την κλιματική αλλαγή, την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, καθώς και επιδημιών. Σε ό,τι αφορά εξάλλου την Προαγωγή Υγείας, παρά την ύπαρξη

ορισμένων σχετικών αναφορών, δεν αναγνωρίζεται ο πρωταρχικός της ρόλος στην καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων στην υγεία, μέσω διατομεακών πολιτικών που αφορούν τους κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και συμπεριφερολογικούς προσδιοριστές της υγείας. Οι παρεμβάσεις αυτές αποσκοπούν όχι μόνο στην αποτροπή της πρόωμης νοσηρότητας και θνησιμότητας, αλλά και στην ενίσχυση της ευεξίας (σωματικής, ψυχικής, κοινωνικής), που αποτελεί το ήμισυ του ορισμού της υγείας κατά τον ΠΟΥ. Η απουσία κάθε αναφοράς στην έννοια της ευεξίας ενισχύει την παραδοσιακή-ιατροκεντρική αντίληψη για την υγεία και την αρρώστια, η οποία διαπερνά το νομοσχέδιο. Εκτός όμως από την έννοια της ευεξίας, από το νομοσχέδιο απουσιάζουν και αναφορές σε άλλα κρίσιμα θέματα, όπως είναι ο Εγγραμματισμός Υγείας και η Αγωγή Υγείας, που αποτελούν κεντρικές συνιστώσες των παγκόσμιων στρατηγικών Δημόσιας Υγείας, προκειμένου να αποκτηθούν ικανότητες και γνώσεις για υιοθέτηση υγιών συμπεριφορών και επιλογών, καθώς δεν αρκούν η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού στις οποίες περιορί-

ζεται το περί ου ο λόγος νομοσχέδιο. Επίσης, απουσιάζουν αναφορές στα Δίκτυα Προαγωγής Υγείας του ΠΟΥ, τα οποία αποτελούν τα μέσα για την άσκηση της Προαγωγής Υγείας και στη χώρα μας λειτουργούν εδώ και χρόνια ως Εθνικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων και Εθνικό Δίκτυο Νοσοκομείων και Υπηρεσιών Προαγωγής Υγείας, χωρίς την αναγκαία υποστήριξη της Πολιτείας. Η απουσία αυτή σχετίζεται με την αγνόηση του σημαντικού ρόλου των τοπικών αυτοδιοικήσεων στη διατομεακή δράση για την υγεία και την ευεξία.

Το νομοσχέδιο για τη Δημόσια Υγεία αγνοεί επίσης την ανάγκη για έρευνα, καθώς και για κατάρτιση εξειδικευμένων στελεχών. Η δε προτεινόμενη Εθνική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων Δημόσιας Υγείας (με ηχηρές απουσίες θέσεων για ειδικευμένα στελέχη της Προαγωγής και Αγωγής Υγείας), στη θέση του υφιστάμενου Εθνικού Συμβουλίου Δημόσιας Υγείας, υποβαθμίζει τον θεσμό αυτόν.

Υποβαθμισμένη είναι και η προτεινόμενη κυβερνητική συνεργασία σε επίπεδο γενικών διευθυντών και με μεταβαλλόμενη σύνθεση. Μία από τις κεντρικές λειτουργίες της σύγχρονης Δημόσιας

Υγείας είναι η διακυβέρνηση για την Υγεία στο ανώτερο υπουργικό επίπεδο. Σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες συμμετέχει στο αρμόδιο όργανο και ο ίδιος ο πρωθυπουργός.

Εκτός όμως από τον ρόλο του κράτους, η προσπάθεια αναβάθμισης της Δημόσιας Υγείας απαιτεί τη στήριξη ευρύτερων κοινωνικών δυνάμεων, οι οποίες είναι σε θέση να υπερβαίνουν τους γραφειοκρατικούς περιορισμούς και τις διοικητικές αδυναμίες του υπουργείου Υγείας. Για όλους αυτούς τους λόγους θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα εμπέδωσης και ολοκλήρωσης του διαλόγου για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου Δημόσιας Υγείας, σύμφωνα με τις ανάγκες της χώρας και τις προκλήσεις του 21ου αιώνα.

Ο κ. Γιάννης Τούντας είναι καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Προαγωγής και Αγωγής Υγείας. Ο κ. Άγις Τσουρός είναι πρώην διευθυντής Πολιτικής και Διακυβέρνησης για την Υγεία και Ευεξία στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, επισκέπτης καθηγητής στο Imperial College του Λονδίνου.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕ Ο ΠΟΥ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΤΟΥ COVID-19

Ανέτοιμες χώρες για τον κορωνοϊό

Τα μοιραία λάθη που «καταδίκασαν» την Ιταλία

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανακοίνωσε σήμερα ότι αύξησε σε "πολύ υψηλό" το επίπεδο της απειλής που συνιστά ο νέος κορωνοϊός, ο οποίος έχει προσβάλει σχεδόν 79.000 ανθρώπους στην Κίνα και περισσότερους από 5.000 στον υπόλοιπο κόσμο. Σε έκθεση που εκδόθηκε σήμερα ο ΠΟΥ υπογραμμίζει ότι μεγάλο μέρος της παγκόσμιας κοινότητας δεν είναι ακόμη έτοιμο να εφαρμόσει τον τύπο των μέτρων τα οποία περιόρισαν την επιδημία που εξαπλώθηκε γρήγορα στην Κίνα. "Είναι τα μοναδικά μέτρα που αποδεικνύονται επί του παρόντος ότι διακόπτουν ή ελαχιστοποιούν τις αλυσίδες μετάδοσης στους ανθρώπους", αναφέρει η έκθεση. ΣΕΛ 8-9

Πώς «κολλάει» ο κορωνοϊός και ποιοι πρ

Ειδικοί επιστήμονες δίνουν οδηγίες σε όσους έχουν συμπτώματα

Δεν υπάρχει ένδειξη συνεχίζουσας μετάδοσης του νέου κορωνοϊού στην κοινότητα στην Ελλάδα και δεν κρίνεται απαραίτητη η αναστολή άλλων μαζικών συγκεντρώσεων, εκτός των καρναβαλικών, υπογραμμίζουν οι ειδικοί επιστήμονες. Τοίζουν δε, ότι η αναστολή λειτουργίας των σχολείων, θα επαναξιολογηθεί το

έχουν βρεθεί σε ένα δωμάτιο περισσότερο από 15 λεπτά, και έχουν έρθει σε πολύ κοντινή επαφή, έχουν δώσει χειραψία, μια αγκαλιά, με κάποιον άνθρωπο που έχει διαγνωστεί με τη νόσο, θεωρούνται στενές επαφές και υψηλού κινδύνου επαφές. Σε αυτούς τους ανθρώπους έχει απόλυτη σημασία να περιορίζονται για 14 ημέρες, να παρακολουθούν την υγεία τους, και εάν εμφανίσουν συμπτώματα να ειδοποιούν τις αρχές. Αυτοί οι άνθρωποι είναι σημαντικό να περιορίζονται κατ' οίκον. Προετοιμαζόμαστε για την επόμενη φάση λένε οι επιστήμονες, και αυτή είναι η εκτεταμένη διασπορά στην κοινότητα, όπου δεν υπάρχει σαφής πηγή προέλευσης του ιού. Παρά το γεγονός ότι παγκοσμίως τα περισσότερα κρούσματα αφορούν άτομα με συγκεκριμένο επιδημιολογικό ιστορικό έκθεσης, ή ταξίδι σε συγκεκριμένες περιοχές, η επιδημία επεκτείνεται σε όλο και περισσότερες χώρες, και παρουσιάζονται όλο και περισσότερο φαινόμενα μετάδοσης στην κοινότητα, όπου δεν υπάρχει σαφής πηγή προέλευσης.

Επαναλαμβάνουν δε, ότι δεν κολλάει κάποιος κορωνοϊό επειδή θα ακουμπήσει κάτι, αλλά επειδή στη συνέχεια θα φέρει τα χέρια του στο στόμα την μύτη τα μάτια. Γι' αυτό υπογραμμίζουν τα ατομικά μέτρα υγιεινής: συχνό και σχολαστικό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι, νερό ή αλκοολούχο διάλυμα, αποφυγή επαφών με άτομα που παρουσιάζουν συμπτώματα κρυολογήματος.

Η Amazon απαγορεύει ένα εκατομμύριο προϊόντα

Η Amazon.com Inc απαγόρευσε από την πλατφόρμα της περισσότερα από 1 εκατομμύρια προϊόντα προς πώληση τις τελευταίες εβδομάδες που ισχυρίζονταν ανακριβώς ότι θεραπεύουν τον κορωνοϊό ή προφυλάσσουν από τον ιό, ανέφερε σήμερα η εταιρεία στο Reuters.

ιόντων πρέπει να είναι ακριβείς και ότι η Amazon μπορεί να αφαιρέσει από την πλατφόρμα της προσφορές που πλήττουν την εμπιστοσύνη των πελατών, όπως όταν η τιμολόγηση «είναι σημαντικά υψηλότερη από τις πρόσφατες τιμές που προσφέρονται στην Amazon ή εκτός αυτής».

Αρνήθηκε να καθορίσει το ακριβές όριο με το οποίο ένα προϊόν θεωρείται τιμολογημένο αθέμιτα.

Η εταιρεία τόνισε ότι παρακολουθεί τις ραγδαίες αυξήσεις τιμών και τους ψευδείς ισχυρισμούς μέσω ενός συνδυασμού αυτοματοποιημένης και χειροκίνητης εξέτασης των καταχωρίσεων.

Αναρωτιούνται οι επιστήμονες για την έλλειψη κρουσμάτων στην Αφρική

Ελληνής ανίχνευση κρουσμάτων, κλιματικοί λόγοι ή απλώς τύχη; Ο πολύ μικρός αριθμός κρουσμάτων του νέου κορωνοϊού που έχουν καταγραφεί σε χώρες της Αφρικής, όπου τα συστήματα υγείας είναι εύθραυστα, προκαλεί ερωτήματα αλλά και ανησυχία στους ειδικούς.

Μέχρι στιγμής μόνο δύο άνθρωποι έχουν μολυνθεί από τον covid-19, ένας στην Αίγυπτο και ένας στην Αλγερία, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, ενώ δεν υπάρχει κανένας θάνατος.

Μια σταγόνα στον ωκεανό των 80.000 κρουσμάτων και των περισσότερων από 2.700 θανάτων που έχουν ανακοινωθεί σε περίπου 40 χώρες σε όλο τον κόσμο, κυρίως στην Κίνα από όπου ξεκίνησε η επιδημία.

Λίγο καιρό μετά την εμφάνιση του ιού, οι ειδικοί τόνισαν τους κινδύνους εξαιτίας των δεσμών της ηπειρώς με την Κίνα και των αδυναμιών του συστήματος υγείας των χωρών εκεί.

Μάλιστα την προηγούμενη εβδομάδα ο ΠΟΥ είχε προειδοποιήσει ότι η Αφρι-

Η Amazon αφαιρέσει επίσης δεκάδες χιλιάδες προσφορές από εμπόρους που η εταιρεία τόνισε ότι προσπάθησαν να φουσκώσουν τις τιμές.

Το μεγαλύτερο διαδικτυακό κατάστημα λιανικής πώλησης στον κόσμο έχει βρεθεί αντιμετώπιση με εξονυχιστικούς ελέγχους για προσφορές στην πλατφόρμα του που σχετίζονται με την υγεία και νορίτερα αυτή την εβδομάδα, η Ιταλία ξεκίνησε έρευνα σχετικά με τις αυξανόμενες τιμές στο διαδίκτυο για απολυμαντικές γέλες και μάσκες προστασίας καθώς πληττεται από το μεγαλύτερο ξέσπασμα του ιού στην Ευρώπη.

Ένας ιστότοπος σύγκρισης προσφορών έδειξε πρόσφατα παραδείγματα υψηλότερων τιμών από τις συνήθειες για μάσκες προστασίας στην Amazon που κατασκευάστηκαν από τον βιομηχανικό όμιλο 3M Co.

Ένας πωλητής σήμερα προσέφερε ένα

πακέτο 10 μάσκων N95 αντί 128 δολαρίων, όπως είδε δημοσιογράφος του Reuters όταν έκανε κλικ στις επιλογές αγοράς στην Amazon. Το ποσό αυτό ήταν υψηλότερο από ένα πρόσφατο μέσο όρο τιμής όταν πωλείτο το προϊόν 41,24 δολάρια, σύμφωνα με την ιστοσελίδα παρακολούθησης camelcamel.com. Το προϊόν αυτό δεν ήταν διαθέσιμο αργότερα μέσα στην ημέρα.

Ένας διπλός αναπνευστήρας προσφερόταν στα 24,99 δολάρια νορίτερα αυτή την εβδομάδα από έναν τρίτο πωλητή, τιμή πολύ μεγαλύτερη από έναν πρόσφατο μέσο όρο τιμής όταν πωλείτο 6,65 δολάρια από την Amazon, σύμφωνα με τον ιστότοπο.

«Δεν υπάρχει κανένας χώρος για ασχροκέρδεια στην Amazon», δήλωσε μια εκπρόσωπος της εταιρείας σε ανακοίνωση, επικαλούμενη την πολιτική της εταιρείας ότι οι πληροφορίες των προ-

Επιμέλεια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΙΝΗΣ

τρίημερο.

Οι επιστήμονες συστήνουν ψυχραιμία και τονίζουν ότι οι άνθρωποι που έχουν έρθει από πληγείσες από τον κορωνοϊό περιοχές και εμφανίζουν συμπτώματα κρυολογήματος, βήχα, πυρετό, καταρροή, πονόλαιμο, θα πρέπει να επικοινωνούν με τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (210 5212054), για να λάβουν οδηγίες. Επαναλαμβάνουν ότι δεν θα πρέπει μόνοι τους να πηγαίνουν στα νοσοκομεία, διότι υπάρχει κίνδυνος διασποράς του ιού. Πάντως, όπως αναφέρεται, τα νοσοκομεία προχωρούν στην εφαρμογή συστήματος διαλογής των ασθενών, ενώ προγραμματίζεται και η λειτουργία τετραψήφιου αριθμού στον ΕΟΔΥ, προκειμένου να απευθύνονται οι πολίτες.

Παράλληλα για τα επιβεβαιωμένα κρούσματα, τονίζουν ότι συνεχίζεται η επίπονη διαδικασία της ιχνηλάτησης των επαφών τους και η παρακολούθηση της υγείας των στενών επαφών τους. Με βάση αλγόριθμο που έχει το υπουργείο Υγείας και ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας διαχωρίζονται σε υψηλού κινδύνου επαφές και χαμηλού κινδύνου επαφές.

Παραδείγματος χάριν, κάποιος που

Πρέπει να μένουν σπίτι

κή δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένη για να αντιμετωπίσει μια επιδημία.

«Βασική μας ανησυχία εξακολουθεί να είναι το ενδεχόμενο εξάπλωσης του covid-19 στις χώρες τα συστήματα υγείας των οποίων είναι πιο εύθραυστα», δήλωσε ο επικεφαλής του ΠΟΥ Τέντρος Αντχανόμ Γκεμπρεεσούς, απευθυνόμενος στους υπουργούς Υγείας της Αφρικανικής Ένωσης στη διάρκεια διάσκεψής τους στην Αντίς Αμπέμπα.

Σύμφωνα με το ιατρικό περιοδικό The Lancet, Αίγυπτος, Αλγερία και Νότια Αφρική είναι οι τρεις χώρες της ηπείρου που απειλούνται περισσότερο, όμως είναι και οι λιγότερο ευάλωτες καθώς είναι καλύτερα προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν την ασθένεια.

Όμως παρά τις πολλές προειδοποιήσεις, η επιδημία μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να επεκτείνεται στην Αφρική.

Εξίσου ευάλωτοι

Για ποιο λόγο; Οι επιδημιολόγοι κάνουν διάφορες εικασίες.

«Κανείς δεν γνωρίζει», παραδέχθηκε ο καθηγητής Τούμπι Εντούγγκου του Αφρικανικού Ινστιτούτου Έρευνας για την Υγεία στο Ντέρμπαν της Νότιας Αφρικής. «Ίσως να μην υπάρχουν τόσες μετακινήσεις μεταξύ Αφρικής και Κίνας», προσέθεσε.

Οι Ethiopian Airlines, η μεγαλύτερη αφρικανική αεροπορική εταιρεία όμως δεν ανέστειλε ποτέ τις πτήσεις της από και προς την Κίνα μετά την έναρξη της επιδημίας. Και η China Southern μόλις ξεκίνησε και πάλι τις πτήσεις της προς την Κένυα.

Άλλοι προωθούν την ιδέα της κλιματικής προστασίας. «Ίσως ο ιός να μην μπορεί να αναπτυχθεί στο αφρικανικό

οικοσύστημα, δεν γνωρίζουμε», εκτίμησε ο καθηγητής Γιάζαντ Γιαζντανπάναχ, επικεφαλής του τμήματος μολυσματικών ασθενειών στο νοσοκομείο Bichat του Παρισιού.

Ωστόσο ο καθηγητής Ρόντνεϊ Άνταμ του πανεπιστημιακού νοσοκομείου Άγα Χαν στο Ναϊρόμπι απορρίπτει την υπόθεση αυτή.

«Δεν διαθέτουμε καμία απόδειξη ότι το κλίμα επηρεάζει τη μετάδοση του ιού», διαβεβαίωσε. «Προς το παρόν φαίνεται ότι οι Αφρικανοί είναι εξίσου ευάλωτοι με τους ανθρώπους σε άλλα μέρη του κόσμου».

Άλλοι επιστήμονες προσπάθησαν να αποδώσουν τον μικρό αριθμό επιβεβαιωμένων κρουσμάτων του νέου κοροναϊού στις ελλείψεις των συστημάτων εντοπισμού που χρησιμοποιούν οι χώρες της Αφρικής.

Βιβλίο είχε προβλέψει ξέσπασμα φονικής επιδημίας από την Κίνα

Στην επικαιρότητα έρχεται και πάλι έναν βιβλίο του 1981, που πριν από σαράντα χρόνια αναφερόταν σε έναν φονικό ιό που θα απειλήσει την ανθρωπότητα.

Το πόνημα με τίτλο «The Eyes of Darkness» του Αμερικανού συγγραφέα Dean Koontz γνωρίζει νέες δόξες, με φόντο την παγκόσμια εξάπλωση του κορονοϊού, που ξεκίνησε από την πόλη Ουχάν της Κίνας, επειδή περιλάμβανε επίσης έναν ιό ονόματι «Ουχάν - 400», δίνοντας άφθονη τροφή στους συνωμοσιολόγους και σε όσους δεν πιστεύουν πως ο ιός ξεκίνησε από τα ζώα στις παράνομες αγορές άγριας ζωής της Ουχάν αλλά πως υπάρχει και ανθρώπινη «ανάμειξη» στη δημιουργία του.

Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, χαρακτηρισ του βιβλίου αναφέρει μεταξύ άλλων: «Ονομάζουν τον ιό "Wuhan-400" επειδή αναπτύχθηκε μέσα στα εργαστή-

ρια RDNA έξω από την πόλη Ουχάν», αναφερόμενος στην ίδια πόλη, που αποτελεί το επίκεντρο του τωρινού ξεσπάσματος.

Ο Nick Hinton, που ανέβασε το πρώτο post πιστεύει πως «βιβλίο του 1981 γραμμένο από τον Dean Koontz πρόβλεψε το ξέσπασμα του κορονοϊού».

Η εντυπωσιακή σύμπτωση εκτόξευσε το tweet, που έγινε σύντομα viral, και τροφοδότησε ακόμα περισσότερες θεωρίες συνωμοσίας, με τους αναγνώστες να σημειώνουν το ότι ο ιός αναφέρεται ως «το τέλειο όπλο» για να «εξαφανίσεις μία πόλη ή μία χώρα».

Δεν είναι ωστόσο λίγοι κι εκείνοι που απέρριψαν άμεσα τα σενάρια περί «πρόβλεψης» του ιού, σημειώνοντας πως οι ομοιότητες ανάμεσα στο βιβλίο και την πραγματικότητα τελειώνουν στο όνομα Ουχάν. Άλλωστε στην αρχική έκδοση του βιβλίου, ο ιός ονομαζόταν «Gorki-

400», από τη ρωσική πόλη στην οποία είχε δημιουργηθεί, σύμφωνα με την πλοκή, αλλά η προέλευση του ιού- και η ονομασία του- άλλαξε το 1989, μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου. Κι έτσι προέκυψε η Κίνα και η Ουχάν.

Σύμφωνα με έρευνα του Snopes, υπάρχουν ακόμα τρία σημεία στα οποία η συνωμοσιολογία διαγεύεται.

-Στο βιβλίο, ο ιός «Wuhan-400» είναι ένα βιολογικό όπλο φτιαγμένο από ανθρώπινο χέρι. Ο κορονοϊός όχι.

-Στο βιβλίο, ο ιός έχει ποσοστό θανάτων 100%. Παρότι οι έρευνες αναφορικά με τον κορονοϊό παραμένουν σε εξέλιξη, το ποσοστό θανάτων κινείται γύρω στο 2%.

-Στο βιβλίο ο ιός έχει πολύ σύντομο χρόνο επώασης, περίπου τεσσάρων ωρών. Αντίθετα ο τωρινός κορονοϊός έχει χρόνο επώασης μεταξύ δύο και 14 ημερών.

Πηγή: FREE SUNDAY

Σελ.: 1,4-6,16

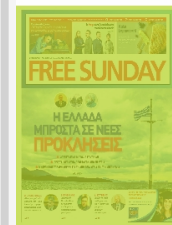
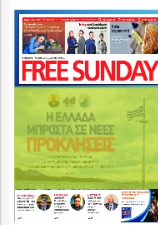
Ημερομηνία έκδοσης: 01-03-2020

Επιφάνεια: 4210.95 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 0

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΠΟΕΔΗΝ

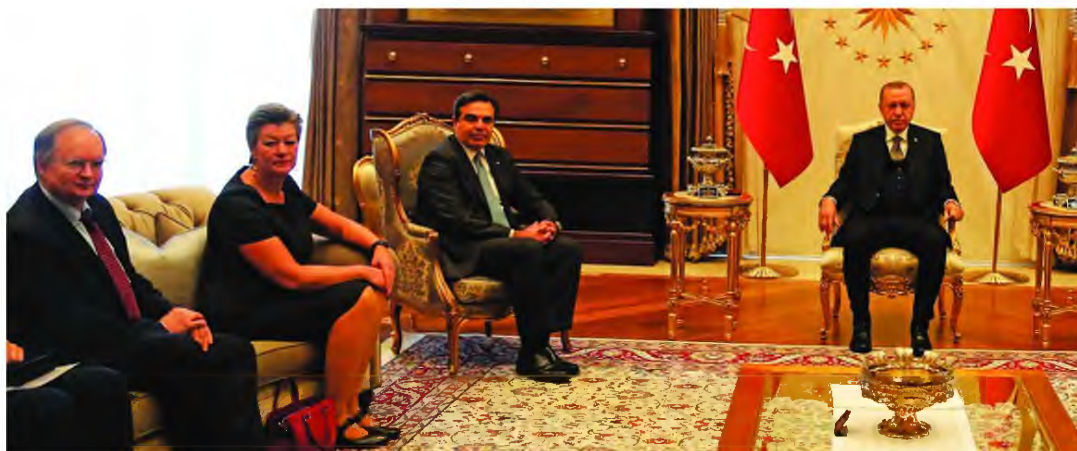

Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- «ΠΛΗΓΩΜΕΝΟ ΘΗΡΙΟ» Ο ΕΡΝΤΟΓΑΝ
- ΕΡΧΕΤΑΙ ΝΕΟ ΚΥΜΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΡΙΑ
- Ο ΚΟΡΟΝΑΪΟΣ ΣΟΒΑΡΗ ΑΠΕΙΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

σελ. 4-6, 16

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ «ΤΕΛΕΙΑ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ»

Ερντογάν, προσφυγικό, κοροναϊός, διεθνής οικονομική αστάθεια, σε ένα επικίνδυνο κοκτέιλ.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Η Ελλάδα βαδίζει προς την «τέλεια καταίγιδα», στην οποία θα μετρήσουμε τις αντοχές και τις δυνατότητές μας. Συνδυάζονται διάφοροι αρνητικοί παράγοντες για να δημιουργήσουν νέες προκλήσεις, στις οποίες είμαστε υποχρεωμένοι να ανταποκριθούμε. Είναι φανερό ότι όλοι μας, από την κυβέρνηση μέχρι τα κόμματα της αντιπολίτευσης και από τη δημόσια διοίκηση μέχρι τους ίδιους τους πολίτες, πρέπει να ανεβάσουμε το επίπεδο της συμπεριφοράς και της αποτελεσματικότητας, για να αποφύγουμε τα χειρότερα. Ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης δίνει το καλό παράδειγμα με τη συστηματική προσέγγιση των θεμάτων και την εργατικότητα που τον διακρίνει, αλλά είναι τέτοιες οι διαστάσεις των δυσκολιών που έχουμε μπροστά μας ώστε επιβάλλεται η δημιουργία μιας νέας πολιτικής, αυτοδιοικητικής και κοινωνικής δυναμικής.

Ο Ερντογάν σε αδιέξοδο

Το σκληρό χτύπημα που δέχτηκαν τα τουρκικά στρατεύματα στην περιοχή της Ιντλίμπ στη Συρία αναδεικνύει το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται ο Ερντογάν. Οι «μάρτυρες» –έτσι αποκαλεί ο Τούρκος Πρόεδρος τους νεκρούς των τουρκικών στρατευμάτων σε Συρία και Λιβύη– αυξήθηκαν δραματικά μετά

το χτύπημα της συριακής αεροπορίας κατά τουρκικές φάλαγγες τεθωρακισμένων οχημάτων στην περιοχή της Ιντλίμπ. Ο Ερντογάν έχει δώσει διορία στο καθεστώς Άσαντ μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου για να αποσύρει τις δυνάμεις του από την περιοχή της Ιντλίμπ, τελευταίο προπύργιο των αντικαθεστωτικών δυνάμεων, που αποτελούνται κυρίως από τζχαντιστές και αντάρτες που ελέγχονται από την Άγκυρα. Με βάση τη Συμφωνία του Σότσι του 2018, τα στρατεύματα του Άσαντ δεν έπρεπε να προχωρήσουν στην επανακατάληψη ολόκληρης της περιοχής της Ιντλίμπ και οι τουρκικές δυνάμεις οφείλαν να αδρανοποιηθούν τους τζχαντιστές, που αναδείχθηκαν σε κυρίαρχη αντικαθεστωτική δύναμη. Τα τουρκικά στρατεύματα δεν ήλεγξαν τους τζχαντιστές, γιατί κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο και θα απαιτούσε ποταμούς αίματος για να

Οι περιπέτειες του Ερντογάν στη Συρία τον κάνουν πιο απρόβλεπτο.

εξουδετερωθούν 20.000-25.000 φανατικοί έτοιμοι για όλα, και η Δαμασκός αποφάσισε να επιδιώξει την πλήρη επανακατάληψη της περιοχής της Ιντλίμπ, υποστηριζόμενη από τη Ρωσία. Οι εξελίξεις έχουν φέρει τον Ερντογάν σε εξαιρετικά δύσκολη θέση. Αν πραγματοποιήσει τις απειλές του σε βάρος της Συρίας και απαντήσει στον θάνατο δεκάδων Τούρκων στρατιωτών με κλιμάκωση των επιχειρήσεων, η Τουρκία θα μπει πιο βαθιά στο τέλμα του εμφυλίου της Συρίας που ξεκίνησε το 2011 και φαίνεται να φτάνει στο τέλος του με επικράτηση των δυνάμεων του Άσαντ, που υποστηρίζονται από Ιρανούς Φρουρούς της Επανάστασης και τη ρωσική αεροπορία. Η Τουρκία έχει το δυναμικό για να απαντήσει σκληρά στο καθεστώς της Συρίας, αλλά είναι πρακτικά αδύνατο να επικρατήσει πλήρως σε μια περιοχή που αποτελεί πλέον το επίκεντρο ενός ανελέητου εμφυλίου. Οι «μάρτυρες» Τούρκοι στρατιωτικοί θα γίνουν εκατοντάδες, χωρίς να είναι βέβαιο ότι οι στρατιωτικές επιχειρήσεις θα οδηγήσουν σε πολιτικό αποτέλεσμα. Από την άλλη, είναι πολύ δύσκολο για τον Ερντογάν να σημάνει υποχώρηση και να αναλάβει το πολιτικό κόστος. Αν αφήσει την περιοχή της Ιντλίμπ στον έλεγχο των συριακών στρατευμάτων, θα καταρρεύσει η στρατηγική του στη Συρία, η οποία έχει τους ακόλουθους στόχους: Πρώτον, να συντηρήσει τον εμφύλιο, στον οποίο τόσο συνέβαλε η Άγκυρα για να περιορίσει την κυριαρχία του Άσαντ στα εδάφη της Συρίας και να επιβληθεί σε ορισμένα από αυτά τουρκική ε-

πικυριαρχία. Δεύτερον, να συγκρατήσει τις ροές των προσφύγων. Τους τελευταίους μήνες σχεδόν 1 εκατομμύριο πρόσφυγες εγκατέλειψαν την περιοχή της Ιντλίμπ, όπου είχαν συγκεντρωθεί 3,5 εκατομμύρια Σύριοι στην προσπάθειά τους να αποφύγουν την «εκδίωξη» ενός αδιότακτου καθεστώτος. Τρίτον, σε περίπτωση που ο Ερντογάν εγκαταλείψει την περιοχή της Ιντλίμπ, θα μεγαλώσουν οι πιέσεις για να εγκαταλείψει και τις περιοχές των Κούρδων της Συρίας που κατέλαβαν τα τουρκικά στρατεύματα υποστηριζόμενα από Σύρους ατάκτους. Η τουρκική οικονομία και ειδικά το εθνικό νόμισμα δέχονται μεγάλη πίεση από τη φιλόδοξη στρατηγική του Ερντογάν, οι δυνάμεις της αντιπολίτευσης τον καταγγέλλουν για τις απώλειες των ενόπλων δυνάμεων, ενώ οι εθνικιστές σύμμαχοί του τον παροτρύνουν να κηρύξει ανοικτά τον πόλεμο στη Συρία. Η εικόνα του Ερντογάν είναι πλέον εικόνα «πληγωμένου θηρίου» και αυτό βέβαια δεν είναι καλό για τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή και τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Όσο αποτυγχάνει ο Ερντογάν στο στρατιωτικό πεδίο, τόσο ενισχύονται οι φήμες για ενδεχόμενο στρατιωτικό πραξικόπημα και μεγαλώνει η δική του ανασφάλεια. Μπορεί να επιδιώξει τη συντήρηση ή τη δημιουργία νέων εστιών έντασης –για παράδειγμα, σε Κύπρο, Ανατολική Μεσογεία, Αιγαίο– για να τραβήξει την προσοχή της τουρκικής κοινής γνώμης μακριά από το τέλμα της Ιντλίμπ.

Νέο κύμα προσφύγων

Οι επιθέσεις των στρατευμάτων της Συρίας κατά των αμάχων στην περιοχή της Ιντλίμπ είναι πραγματικά θηριώδεις και έχουν δημιουργήσει ένα νέο κύμα προσφύγων –κυρίως γυναίκαί και παιδιά– της τάξης του ενός εκατομμυρίου. Όλοι αυτοί κατευθύνονται προς τα σύνορα με την Τουρκία σε αναζήτηση ασφάλειας, ακυρώνοντας στην πράξη την επεκτατική στρατηγική του Ερντογάν. Το σκεπτικό της εισβολής των τουρκικών στρατευμάτων στις περιοχές των Κούρδων της Συρίας ήταν, εκτός από την καταπολέμηση της κουρδικής «τρομοκρατίας», η δημιουργία μιας ζώνης ασφαλείας που θα ελεγχόταν από την Τουρκία και θα «φιλοξενούσε» 1 έως 2 εκατομμύρια πρόσφυγες από τα 3,5 εκατομμύρια που βρίσκονται ήδη στην Τουρκία. Έτσι όπως εξελίσσονται τα πράγματα, οι συριακές περιπτώσεις του Ερντογάν δεν οδηγούν στη μείωση των Σύρων προσφύγων στην Τουρκία αλλά στην αύξησή τους στα 4 ή και στα 4,5 εκατομμύρια. Πρόκειται για τεράστιο πολιτικό και κοινωνικό πρόβλημα. Η μαζική παρουσία Σύρων προσφύγων σε μεγάλα αστικά κέντρα και πρώτα απ' όλα στην Κωνσταντινούπολη προκαλεί μεγάλες κοινωνικές εντάσεις, τις οποίες χρεώνονται πολιτικά ο Ερντογάν και οι συνεργάτες του. Με δηλώσεις τους διάφοροι Τούρκοι αξιωματούχοι αφήνουν να εννοηθεί ότι στην περίπτωση που αυξηθεί ο αριθμός των Σύρων προσφύγων στην Τουρκία θα επιτρέψουν την έξοδο ενός σημαντικού αριθμού από αυτούς προς την Ε.Ε., με χάρη πρώτης υποδοχής τη Βουλγαρία και την Ελλάδα. Είναι γνωστό ότι ο Μπορισόφ εφαρμόζει στη Βουλγαρία μια πολύ σκληρή πολιτική έναντι των

προσφύγων, που στηρίζεται σε επιτηρούμενους φράχτες και βιαιές επαναπροωθήσεις. Αυτό αφήνει την Ελλάδα μόνη, εκτεθειμένη σε πιθανή επανάληψη του «λιάζονται» και την κοινωνική και πολιτική αναστάτωση που προκάλεσε η εμφάνιση 1 εκατομμυρίου προσφύγων και μετανάστες από την Τουρκία σε αναπτυγμένες χώρες της Ε.Ε. μέσω Ελλάδας.

Η κατάσταση όμως σήμερα είναι εντελώς διαφορετική για την πατρίδα μας, μετά την εμπειρία του «λιάζονται» και την κοινωνική και πολιτική αναστάτωση που προκάλεσε η εμφάνιση 1 εκατομμυρίου προσφύγων σε Αυστρία, Γερμανία και Σουηδία. Οι Ευρωπαίοι επέβαλαν στον τότε πρωθυπουργό, κ. Τσίπρα, τη μετατροπή της Ελλάδας σε χώρα εγκλωβισμού. Σε απλά ελληνικά, αν πέρασουν τα σύνορα μερικές εκατοντάδες χιλιάδες Σύριοι πρόσφυγες προερχόμενοι από την Τουρκία, αυτή τη φορά είναι βέβαιο ότι δεν θα γίνουν δεκτοί από Αυστρία, Γερμανία, Σουηδία, όπως το 2015-2016, και θα παραμείνουν στη χώρα μας.

Μάχη με τον χρόνο

Η κυβέρνηση δίνει μια δύσκολη μάχη με τον χρόνο σε ό,τι αφορά το προσφυγικό-μεταναστευτικό. Ο Μπιστοτάκης, αξιοποιώντας το κύρος που έχει στην Ε.Ε., έχει πείσει τους Ευρωπαίους ότι πρέπει να αλλάξουν οι κανόνες του Δουβλίνου, οι οποίοι είναι σε βάρος των χωρών πρώτης υποδοχής.

Αναμένεται να εκδηλωθεί πρωτοβουλία κατά τη διάρκεια της γερμανικής προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το δεύτερο εξάμηνο του 2020, για να γίνουν δεκτοί από τις άλλες χώρες της Ε.Ε. όσοι υποβάλλουν αίτημα χορήγησης πολιτικού ασύλου στην Ελλάδα και αυτό γίνεται δεκτό σε πρώτο βαθμό.

Για να γίνει όμως αυτό και να αναλάβουν οι άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις το σχετικό πολιτικό κόστος πρέπει να δημιουργηθούν τα λεγόμενα «κλειστά κέντρα», στα οποία θα ζουν και θα κρίνονται με γρήγορες διαδικασίες όσοι υποβάλλουν αίτημα χορήγησης ασύλου. Αυτοί των οποίων το αίτημα γίνεται κατ' αρχήν δεκτό θα έχουν δικαίωμα να πάνε σε όποια χώρα της Ε.Ε. επιθυμούν, ενώ οι άλλοι θα επαναπροωθούνται στην Τουρκία ή στη χώρα προέλευσής τους.

Προς το παρόν, έχουμε κολλήσει στην κατασκευή των λεγόμενων «κλειστών κέντρων» λόγω

Στην Ιταλία, όπως και στην Ελλάδα, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η κινεζική μέθοδος περιορισμού του κοροναϊού.

των δυναμικών αντιδράσεων πολλών κατοίκων και αυτοδιοικητικών παραγόντων, ιδιαίτερα στη Λέσβο και στη Χίο.

Η αποτελεσματική λειτουργία αυτών των κέντρων είναι ακόμη πιο δύσκολη από την κατασκευή τους, γιατί χρειάζονται καλή οργάνωση και καλή στελέχωση με συνοριοφύλακες, κοινωνικούς λειτουργούς, διερμηνείς, στελέχη της Frontex, ειδικούς που μπορούν να κρίνουν τις αιτήσεις χορήγησης ασύλου κ.λπ. Η κυβέρνηση δίνει μάχη με τον χρόνο γνωρίζοντας ότι αν συνεχιστεί η καώδης κατάσταση που επικρατεί στα ελληνικά νησιά πρώτης υποδοχής προσφύγων, οι Ευρωπαίοι δεν θα βάλουν την υπογραφή τους για την αλλαγή των κανόνων του Δουβλίνου και η Ελλάδα θα παραμείνει χώρα εγκλωβισμού σε ολόένα πιο δύσκολες συνθήκες.

Με αυξημένη την πιθανότητα να υπάρξει ένα νέο κύμα προσφύγων εξαιτίας των εξελίξεων στην περιοχή της Ινδίας στη Συρία, δεν υπάρχει καιρός για χάσιμο.

Ο περιφερειάρχης κ. Μουτζούρης και όσοι εκφράζουν με δυναμικό και συχνά απαράδεκτο τρόπο τις αντηρήσεις τους προς την κυβερνητική πολιτική πρέπει να αντιληφθούν ότι δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα σε αυτούς που εμφανίζονται να εκπροσωπούν. Ουσιαστικά, δημιουργίζουν την ευρωπαϊκή λύση, προσφέροντας άφθονα επιχειρήματα στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις που μετά την εμπειρία του 2015-2016 διατάζουν να μοιραστούν με την Ελλάδα το βάρος του προσφυγικού-μεταναστευτικού. Όσο πιο καώδης είναι η κατάσταση σε Λέσβο και Χίο, τόσο πιο εύκολα θα πουν «όχι» στην προσπάθεια Μπιστοτάκη να αλλάξουν οι κανόνες του Δουβλίνου και να πραγματοποιηθεί η αποσυμφόρηση από τα νησιά του Αι-

γαίου προς την Ε.Ε.

Η απειλή του κοροναϊού

Την κατάσταση περιπλέκει η διαφαινόμενη εκδήλωση επιδημίας κοροναϊού στη χώρα μας και, απ' ό,τι φαίνεται, πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το πρωί της Παρασκευής 28 Φεβρουαρίου είχαν καταγραφεί 2.848 θάνατοι και 83.386 κρούσματα κοροναϊού σε 44 χώρες. Οι αριθμοί αυτοί αυξάνονται με εντυπωσιακή ταχύτητα, ενώ η ιατρική και επιστημονική κοινότητα αδυνατούν να δώσουν πλήρεις απαντήσεις για το φαινόμενο που εκδηλώνεται και φαίνεται ότι απέχουμε πολλούς μήνες από την παραγωγή και διάθεση εμβολίου. Εντυπωσιακή είναι η διάδοση του κοροναϊού στην Ιταλία, η οποία έχει παρόμοια κοινωνικά χαρακτηριστικά μ' εμάς. Το πρωί της Παρασκευής 28 Φεβρουαρίου είχαν καταγραφεί στην Ιταλία 17 θάνατοι και 655 κρούσματα κοροναϊού. Η παλική, όπως και η ελληνική, είναι μια ανοικτή κοινωνία, ενώ και στις δύο χώρες έχουμε μια αρκετά χαλαρή δημόσια διοίκηση. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί η κινεζική μέθοδος ελέγχου της διάδοσης του κοροναϊού, που στηρίζεται σε σκληρά μέτρα και απαγορεύσεις.

Μπορούμε, λοιπόν, να περιμένουμε τη διάδοση του κοροναϊού στην Ελλάδα, στα πρότυπα της Ιταλίας. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια νέου τύπου πρόκληση, με σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία αλλά και την οικονομία.

Οι περισσότεροι επιστήμονες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι 80% όσων νοσηούν δεν αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα, 18% δοκιμάζονται αλλά αντέχουν και 2% χάνουν τη μάχη με τον ιό. Μια ματιά στα στατιστικά στοιχεία της Ιταλίας δείχνει

ότι το ποσοστό θανάτων σε σχέση με τα κρούσματα είναι υψηλότερο από τη βασική εκτίμηση της επιστημονικής κοινότητας. Αυτό μπορεί να οφείλεται στην εξαιρετικά πιθανή μη καταγραφή όλων των κρουσμάτων ή στο ότι η απειλή για τη δημόσια υγεία είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι έχει εκτιμηθεί.

Σε κάθε περίπτωση, η έλεση του κοροναϊού στη χώρα μας ενισχύει το μήνυμα που μας στέλνει το προσφυγικό-μεταναστευτικό και η μετατροπή της Τουρκίας σε βασικό παράγοντα αστάθειας στην ευρύτερη περιοχή μας.

Τα χαλαρά και τα πρόχειρα με τα οποία έχουμε διαπαιδαγωγηθεί πρέπει να τα ξεχάσουμε και να αρχίσουμε να δείχνουμε σε όλα τα επίπεδα μεγαλύτερη υπευθυνότητα, αποτελεσματικότητα και καλύτερη οργάνωση. Το γνώριμο νεοελληνικό «αλαλούμ» είναι εντελώς ξεπερασμένο από τις εξελίξεις και αν δεν αλλάξουμε τρόπο προσέγγισης στις σύγχρονες προκλήσεις θα κινδυνεύσουμε να βρεθούμε αντιμέτωποι με έναν φοβερό λογαριασμό.

Επιστροφή της οικονομικής κρίσης;

Στη διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας έγιναν ιδιαίτερα αισθητές οι συνέπειες του κοροναϊού για την παγκόσμια, την ευρωπαϊκή και φυσικά την ελληνική οικονομία.

Οι διεθνείς αγορές είχαν τη χειρότερη εβδομάδα από την εποχή της κρίσης του 2008. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αμερικανικές μετοχές υποχώρησαν κατά μέσο όρο κατά 10% από τα ύψη-ρεκόρ τα οποία είχαν επιτύχει.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κινεζική οικονομία, αλλά και οι σοβαρές συνέπειες που έχει αρχίσει να έχει ο κοροναϊός στην ευρωπαϊκή οικονομία, δημιουργούν μια ατμόσφαιρα κρίσης. Αυτό είναι πολύ δυσάρεστο για οικονομίες όπως η ελληνική, εφόσον παραμένουν αδύνατοι κρίκοι του διεθνούς οικονομικού συστήματος, παρά τη σημαντική βελτίωση που έχουμε επιτύχει.

Η ιταλική ασθένεια

Η Ιταλία χτυπήθηκε από τον κοροναϊό σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη φάση για την οικονομία της. Το δ' τρίμηνο του 2019 είχε μια μείωση του ιταλικού ΑΕΠ και αυτό επρόκειτο να συμβεί και το α' τρίμηνο του 2020. Η μείωση του ΑΕΠ σε μια χώρα δύο συνεχόμενα τρίμηνα θεωρείται από τεχνική

άποψη ύφεση. Τώρα όλα δείχνουν ότι εξαιτίας του κοροναϊού δεν θα έχουμε οριακή υποχώρηση του ιταλικού ΑΕΠ το α' τρίμηνο του 2020 αλλά μείωση. Αυτό θα σημαίνει την επιστροφή της Ιταλίας σε περίοδο ύφεσης για τέταρτη φορά από την κρίση του 2008. Δημιουργούνται έτσι εξαιρετικά σοβαρά προβλήματα για την Ευρώζων.

Το ιταλικό πρόβλημα προστίθεται σε άλλα, όπως της Γερμανίας, η οποία δοκιμάζεται και εξαιτίας των σοβαρών δυσκολιών στην αγορά της Κίνας. Η βασική εστία του κοροναϊού στην Ιταλία είναι στον οικονομικά αναπτυγμένο βιομηχανικό Βορρά, ο οποίος έχει ιδιαίτερα στενές σχέσεις με την οικονομία και τη βιομηχανία της Αυστρίας και της Γερμανίας.

Ο κοροναϊός φέρνει ξανά στο προσκήνιο τη διαμάχη μεταξύ των υποστηρικτών της δημοσιονομικής αυστηρότητας, όπως η Γερμανία, και των υποστηρικτών της δημοσιονομικής χαλάρωσης για να βοηθηθεί η οικονομία, όπως η Ιταλία. Κατά την άποψή μου, η Ιταλία πρέπει να απαλλαγεί, με απόφαση του Eurogroup, από ορισμένους δημοσιονομικούς περιορισμούς, για να μπορέσει να στηρίξει την οικονομία της τώρα που δοκιμάζεται εξαιτίας του κοροναϊού. Τα μέτρα νομισματικής πολιτικής δεν επαρκούν και χρειάζονται δυναμικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις. Επιπλέον, το κόστος των συστημάτων υγείας αναμένεται να αυξηθεί εντυπωσιακά λόγω των μέτρων που απαιτούνται για την όσο το δυνατόν καλύτερη αντιμετώπιση του κοροναϊού. Η Κριστίν Λαγκάρντ αναμένεται να συνεχίσει τη χαλαρή νομισματική πολιτική του Μάριο Ντράγκι στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά οι περισσότεροι ειδικοί καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι όσο χαλαρή και να γίνει η νομισματική πολιτική, δεν μπορεί να καλύψει την έλλειψη μιας δημοσιονομικής πολιτικής που θα στηρίξει την Ευρώζων αυτή την εξαιρετικά δύσκολη περίοδο.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν οι Ευρωπαίοι έχουν βγάλει τα αναγκαία συμπεράσματα από την κακή και καθυστερημένη διαχείριση της κρίσης του 2008 και είναι έτοιμοι να κινηθούν γρήγορα και αποτελεσματικά αυτή τη φορά.

Η αδυναμία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να υθετίσει έναν αξιοπρεπή ευρωπαϊκό προϋπολογισμό ενισχύει τον προβληματισμό για τη συλλογική αποτελεσματικότητα των ηγετών της Ευρώζων και της Ε.Ε. συνολικά.

Προς το παρόν, αρχίζει να ενισχύεται η συγκριτική θέση των οικονομικά ισχυρότερων και να δέχονται πίεση οι οικονομικά ασθενέστεροι. Είναι χαρακτηριστικό ότι το επιτόκιο στο δεκαετές ομόλογο του ελληνικού Δημοσίου, το οποίο είχε πέσει κάτω από το φράγμα του 1%, είχε ήδη σκαρφώσει το πρωί της Παρασκευής 28 Φεβρουαρίου στο 1,4% λόγω κοροναϊού. Το ιταλικό ήταν στο 1,10%, ενώ το επιτόκιο στα δεκαετή ομόλογα του γερμανικού Δημοσίου είχε πέσει στο -0,54%, εφόσον σε συνθήκες κρίσης η Γερμανία μετατρέπεται σε ένα από τα «καταφύγια» των επενδυτών.

Δοκιμασία για την οικονομία

Η εμφάνιση του κοροναϊού και οι συνέπειες που έχει για την παγκόσμια και ευρωπαϊκή οικονομία δημιουργούν μεγάλη πίεση στην ελληνική οικονομία.

Τον Φεβρουάριο καταγράφηκε το καλύτερο οικονομικό κλίμα στη χώρα μας στη διάρκεια της

Τα δραματικά γεγονότα στην Ιντιήμι δημιουργούν νέο κύμα προσφύγων.

τελευταίας εικοσαετίας, ενώ η πέμπτη έκθεση ενισχυμένης εποπτείας που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στήριζε τη γενική εικόνα μιας οικονομίας που περνάει σταδιακά από την ανάκαμψη στην ανάπτυξη.

Δυστυχώς, όλα αυτά πρόκειται να αμφισβητηθούν. Δεν ξέρουμε ακριβώς σε ποιον βαθμό, γιατί προς το παρόν η επιστημονική κοινότητα δεν μπορεί να απαντήσει αν ο κοροναϊός και οι συνέπειές του θα είναι μαζί μας τρεις, έξι, εννέα ή δώδεκα μήνες. Ούτε γνωρίζουμε ακριβώς τις διαστάσεις της απειλής για τη **δημόσια υγεία**.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει, σε αυτή τη φάση, η ελληνική οικονομία είναι πολλές και διαφορετικού τύπου.

Πρώτον, απομακρυνόμαστε σταδιακά από τα ιδανικά, για μια χώρα με το χρέος της Ελλάδας, επιτόκια δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου.

Τα επιτόκια δανεισμού εξακολουθούν να είναι ευνοϊκά, αλλά αρχίζει να ενισχύεται η απόκλιση (τα spreads) με τα επιτόκια δανεισμού του Δημοσίου των οικονομικά ισχυρότερων χωρών της Ευ-

ρώζων. Αναγκαστικά η διαχείριση του δημόσιου χρέους θα γίνει λιγότερο φιλόδοξη, αν και πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι ανάγκες χρηματοδότησής του έχουν σε γενικές γραμμές καλυφθεί. Δεύτερον, ο τουρισμός θα δεχτεί ισχυρό πλήγμα.

Ένας κλάδος που τα τελευταία χρόνια πήγε από ρεκόρ σε ρεκόρ και στήριζε με αυτόν τον τρόπο την οικονομία θα βρεθεί σε δύσκολη θέση. Δεν μπορεί να γίνει ακριβής εκτίμηση των απωλειών, γιατί όλα έχουν σχέση με τη διάρκεια της επιδημίας, πανδημίας του κοροναϊού.

Δεν είναι τυχαίο, πάντως, ότι ο κλάδος των αεροπορικών συγκοινωνιών και του τουρισμού δέχεται μεγάλη πίεση στα διεθνή χρηματιστήρια.

Τρίτον, η ελληνική εμπορική ναυτιλία –που είναι ένας παγκόσμιος παίκτης– δοκιμάζεται κι αυτή ιδιαίτερα, εξαιτίας της κατάστασης στην Κίνα. Η επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας και τα μέτρα κατά της εξάπλωσης του κοροναϊού έχουν περιορίσει δραστικά τα φορτία και ρίχνουν χαμηλά τους ναύλους.

Τέταρτον, με βασική εξαγωγική αγορά την Ε.Ε.,

οι ελληνικές εξαγωγές θα δυσκολευτούν πολύ να συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία.

Οι δυσκολίες δεν θα είναι στο επίπεδο του τουρισμού, θα επηρεάσουν όμως τα μεγέθη και την ίδια τη διαμόρφωση του ΑΕΠ.

Η ελληνική οικονομία ήταν εντελώς απροετοίμαστη για την κρίση του 2008 και γι' αυτό πληρώσαμε έναν αστρονομικό οικονομικό και κοινωνικό λογαριασμό. Τα λάθη στην εφαρμογή των μνημονίων και το αχρείαστο τρίτο μνημόνιο μας έκαναν να χάσουμε πολύτιμο χρόνο σε σχέση με τις άλλες χώρες που μπήκαν σε πρόγραμμα. Οι οικονομικές συνέπειες του κοροναϊού έρχονται σε μια περίοδο κατά την οποία όλα έδειχναν ότι είχαν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για το πέρασμα της οικονομίας από την ανάκαμψη στη σταθερή ανάπτυξη.

Το κρίσιμο μέγεθος

Θεωρώ ότι με τις κατάλληλες κινήσεις μπορούμε να περιορίσουμε τις οικονομικές απώλειες και να καλύψουμε το χαμένο έδαφος μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες.

Το κρίσιμο μέγεθος είναι κατά την άποψή μου τα φορολογικά έσοδα του Δημοσίου. Ο κοροναϊός θα επηρεάσει, για ένα απροσδιόριστο διάστημα, την καθημερινή μας συμπεριφορά και τις καταναλωτικές μας συνήθειες. Τα αυτονόητα, από την παρουσία μας στο καφεενείο μέχρι τη βραδινή έξοδο με φιλική συντροφιά σε ένα εστιατόριο, θα περιοριστούν. Σε μια οικονομία που στηρίζεται στην εστίαση, στις υπηρεσίες και στην καταναλωση, η αναγκαστική αλλαγή της συμπεριφοράς μπορεί να προκαλέσει υπέρθεση στα φορολογικά έσοδα.

Ενδεχόμενη αστοχία σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το κλίμα και τη συνεννόηση με τους Ευρωπαίους εταίρους. Εμείς πρέπει να είμαστε περιθωρημένοι στη δημοσιονομική διαχείριση και αυτοί να δείξουν μεγαλύτερη κατανόηση στις πρόσθετες ανάγκες χωρών όπως η Ιταλία και η Ελλάδα σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία.

Βρισκόμαστε αντιμετώπιση με έναν σπάνιο συνδυασμό εξελίξεων και παραγόντων. Ο «πληγωμένος» Ερντογάν, το διαφανιζόμενο νέο κύμα προσφύγων, η απειλή για τη **δημόσια υγεία** του κοροναϊού και οι σημαντικές οικονομικές συνέπειές της δημιουργούν ένα εξαιρετικά σύνθετο και δύσκολο περιβάλλον.

Μπορούμε να τα καταφέρουμε, υπό την προϋπόθεση ότι θα σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Λάθη στη διαχείριση του κοροναϊού

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΡΑΤΙΚΑΚΗΣ

Όλος ο πλανήτης προσπαθεί να προφυλαχτεί από τη νέα απειλή.

Τα ιταλικά λάθη στη διαχείριση της κρίσης του κοροναϊού οδήγησαν σε εγχώρια επιδημία που επεκτάθηκε γρήγορα σε γειτονικές χώρες, όπως η Ελλάδα, και προκάλεσε πρωτοφανή ανησυχία στον πληθυσμό. Ενδεικτικό της κατάστασης είναι το γεγονός ότι οι μάσκες εξαντλήθηκαν σε όλα τα φαρμακεία, παρά τις διευκρινίσεις ότι δεν συνιστώνται ως μέτρο προφύλαξης, και τα σούπερ μάρκετ στη Θεσσαλονίκη, την πόλη όπου εμφανίστηκαν τα πρώτα κρούσματα, ανέφεραν απότομη αύξηση πωλήσεων σε βασικά αγαθά. Λάθη όμως συνέβησαν κι εδώ, όπως έδειξε η περίπτωση της ασθενούς που προσήλθε στο «Σωτηρία» χωρίς να ενημερώσει το προσωπικό ότι είχε επιστρέψει από την Ιταλία. Περίμενε στην ουρά μαζί με άλλους ασθενείς επί δύο ώρες, πριν αποφασίσει τελικά να επισκεφτεί ιδιωτικό νοσοκομείο, το οποίο τήρησε το πρωτόκολλο

“ Η ετοιμότητα του ελληνικού συστήματος υγείας αλλά και των Ελλήνων πολιτών μόλις τώρα έχει αρχίσει να δοκιμάζεται.

ασφάλειας και την παρέπεμψε σε διαφορετικό δημόσιο νοσοκομείο αναφοράς για τον κοροναϊό. Η ΠΟΕΔΗΝ (το σωματείο των νοσοκομειακών εργαζομένων) κατήγγειλε ότι η 40χρονη «διέσπειρε τον ιό» όσο βρισκόταν στο «Σωτηρία», και μέσα σε λίγες ώρες προκλήθηκε σοβαρή αναστάτωση: η τράπεζα όπου εργάζεται η ασθενής απολύμανε και σφράγισε τον όροφο του γραφείου της και η κυβέρνηση μίσθωσε πτήση για να φέρει πίσω από το Λονδίνο την κόρη της γυναίκας μαζί με τους συμμαθητές της.

Παραμένει ασαφές αν το νοσοκομείο «Σωτηρία» τήρησε τα προβλεπόμενα για τη διαλογή και απομόνωση των ύποπτων κρουσμάτων,

το περιστατικό όμως ανέδειξε πρόβλημα ενμέρωσης του κοινού ή/και έλλειψη αισθήματος προσωπικής ευθύνης: η ασθενής δεν ακολούθησε τη βασική σύσταση πως όσο υποψιάζονται ότι έχουν προσβληθεί από τον κοροναϊό δεν πρέπει να προσέρχονται μόνοι τους στο νοσοκομείο αλλά να απομονώνονται στον χώρο όπου βρίσκονται και να καλούν τον ΕΟΔΥ (Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας), που θα κρίνει αν πρέπει να κληθεί το ΕΚΑΒ. Σύμφωνα, ωστόσο, με ρεπορτάζ του latrone.gr, ο ΕΟΔΥ απέτυχε να δώσει σωστές κατευθύνσεις σε πέντε ύποπτα κρούσματα, στα οποία φέρεται να δόθηκε οδηγία να προσέλθουν μόνο τους στον «Ευαγγελισμό». Παρόλο

που πρόκειται για το μεγαλύτερο νοσοκομείο της χώρας, και ένα από τα νοσοκομεία αναφοράς, η ξαφνική προσέλευση των ύποπτων κρουσμάτων τίναξε στον αέρα τη γενική εφημερία. Οι ύποπτοι ασθενείς φέρονται να μεταφέρονταν από τον έναν χώρο του νοσοκομείου στον άλλον πριν τελικά απομονωθούν στο παλαιό κτίριο του συγκροτήματος.

Η ετοιμότητα του ελληνικού συστήματος υγείας αλλά και των Ελλήνων πολιτών μόλις τώρα έχει αρχίσει να δοκιμάζεται. Τυπικά, πάντως, έχουν ληφθεί όλα τα προβλεπόμενα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της αναστολής αδειών για το προσωπικό των δημοσίων νοσοκομείων. Ο ΕΟΔΥ και το υπουργείο Υγείας έχουν φροντίσει να αναρτήσουν στους δικτυακούς τόπους τους αναλυτικές οδηγίες για τους πολίτες, τους επαγγελματίες υγείας, για ξενοδοχεία και καταλύματα, πληρώματα μέσων μεταφοράς, αλλά και για την κατ'οίκον απομόνωση ασθενών με ύποπτα συμπτώματα.

Λάθη και σε αναπτυσσόμενες χώρες

Η Κίνα δέχτηκε επικρίσεις για τη διαχείριση της κρίσης, λάθη όμως συνέβησαν και σε αναπτυσσόμενες δυτικές χώρες. Στην Ιταλία, τη χώρα που πλήττεται περισσότερο από την πνευμονία Covid-19 στην Ευρώπη, ο πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε παραδέχτηκε ότι η κατάσταση ξέφυγε από τον έλεγχο, εν μέρει εξαιτίας ενός νοσοκομείου στη Λομβαρδία, το οποίο δεν τήρησε πιστά το πρωτόκολλο για διαλογή και απομόνωση των ύποπτων περιστατικών. Επιπλέον, ειδικός του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας επέκρινε τις ιταλικές αρχές ότι, παρόλο που είχαν διακόψει τις απευθείας πτήσεις από και προς Κίνα, δεν έλεγχαν τους επιβάτες σε πτήσεις που έκαναν στάση σε κινεζικά αεροδρόμια.

Στην Ιαπωνία, χώρα με παράδοση στην πιστή τήρηση κανόνων, η επιχείρηση каранτίνας στο κρουαζιερόπλοιο «Diamond Princess», όπου εμφανίστηκαν κρούσματα μεταξύ των 2.700 επιβαινόντων, κατέληξε σε φιάσκο. Όπως αποκάλυψε το περιοδικό «Science», δεκάδες επιβάτες αποβιβάστηκαν χωρίς να έχουν υποβληθεί σε εξετάσεις για την πνευμονία Covid-19 και τουλάχιστον οκτώ εργαζόμενοι του υπουργείου που επιτηρούσαν την каранτίνα βρέθηκαν θετικοί στον κοροναϊό. Όπως κατήγγειλε ο Κεντάρο Ιβάτα, ειδικός του Πανεπιστημίου του Κόμπε, οι συνθήκες каранτίνας στο «Diamond Princess» «παράβιαζαν όλες τις αρχές ελέγχου των λοιμώξεων». Τα διαθεσιμα δεδομένα δείχνουν ότι οι υπάλληλοι του υπουργείου Υγείας δεν λάμβαναν καν τα συνιστώμενα μέτρα προσωπικής προστασίας, όπως μάσκες, προσωπίδες και αδιάβροχες ολόσωμες ποδιές.

Προβλήματα εμφανίστηκαν και στις ΗΠΑ, όπου τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC) απέστειλαν σε πολιτειακά εργαστήρια κιτ εξέτασης για τον ιό, τα οποία όμως αποδείχθηκαν προβληματικά και πρόκειται να αντικατασταθούν. Παραμένει ασαφές αν αυτό έπαιξε ρόλο στον αριθμό των καταγεγραμμένων κρουσμάτων.